

PROGRAMMA
ZONDAG 27 NOVEMBER 2022

Cherubini
Requiem in c-mineur

Handel
Orgelconcert in d-mineur

VOORSCHOTENS KAMERKOOR
O.L.V. NICO PHILIPP HOVIUS

Sven van den Berg 06 - 53841933
Chris Wassenaar 06 - 27823411

WWW.BOUW-TOTAAL.NL

DEEJAY VINCE

YOU CELEBRATE IT,
WE MAKE IT HAPPEN!!

POWERED BY DISCOTIME

Thorbeckestraat 33 • 2241 KR Wassenaar • +31 (0)6 449 681 27
info@deejayvince.nl • www.deejayvince.nl

Voorwoord

Vanmiddag voert het Voorschotens Kamerkoor het Requiem van Cherubini uit.

Luigi Cherubini (1760-1842) kreeg zijn eerste muzieklessen van zijn vader die klavecijnist was. Hij vervolgde zijn muziekopleiding bij Bartelomeo Felici en bij Guiseppe Sarti die hem schoolde in de polyfonie.

De groothertog van Florence, de latere keizer Leopold II, moedigde de jonge Luigi aan tot het componeren van, voornamelijk, religieuze werken. Vanaf 1778 legde Cherubini zich meer toe op de opera, zijn eerste werk // *Quinto Fabio* (1780), werd de basis voor zijn succesvolle carrière als operacomponist.

In 1784 ging Cherubini naar Londen, waar hij voor twee jaar werd aangesteld als koninklijk hofcomponist. Daarna besloot hij zijn geluk in Parijs te beproeven en werd in 1786 dirigent aan het theater van koningin Marie Antoinette en was getuige van grote politieke en maatschappelijke veranderingen, de Franse Revolutie. Dit drukte een stempel op zijn leven, zo ook op zijn muziek, en op de thema's en de vormgeving van zijn opera's. Door de Franse Revolutie was de traditie met de Italiaanse opera verbroken, waardoor de Franse opera zich, mede door Cherubini, zelfstandig verder ontwikkelde. Zijn opera's *Médée* (1797) en *Les Deux Journées* (1800) waren zeer succesvol en hij was tezamen met Gaspare Spontini het gezicht van de Franse theaterwereld.

Ludwig van Beethoven was een groot bewonderaar van zijn composities en met name zijn orkestraties. *Médée* was de favoriete opera van Franz Schubert en Johannes Brahms verklaarde zijn werk tot het absolute hoogtepunt van de klassieke muziek.

Hij heeft twee Requiems geschreven, één in de toonsoort c-mineur en één in d-mineur. Vanmiddag voeren wij het Requiem in c-mineur uit. Dit Requiem heeft hij in 1816 geschreven ter nagedachtenis van Louis XVI; de eerste uitvoering was op 21 januari 1817. Het is geschreven voor symfonieorkest en louter koorstemmen. De uitvoering van vanmiddag is een bewerking van mijn hand voor koor, strijkers en orgel.

Als voorprogramma wordt het orgelconcert in d-mineur HWV304 van Handel gespeeld. Dit concert heeft Handel geschreven als intermezzo voor zijn oratoria. Vanmiddag klinkt het niet als een intermezzo maar als opmaat naar het Requiem van Cherubini.

Ik wens u een fijn concert toe.

Nico Philipp Hovius

Met dank aan onze sponsors:

**Vertelman
Dutch Founders Fund
Deejay Vince
Bentley Opticiens
Dunes and Stars LLC
Bouw Totaal**

Dirigent: Nico Philipp Hovius

Nico Philipp Hovius (1964) dirigeert het Voorschotens Kamerkoor sinds 1990. Hij studeerde schoolmuziek, koor- en orkestdirectie aan het Sweelinck Conservatorium te Amsterdam. Verder studeerde hij compositie bij Niek Verkruisen.

Orkestdirectie volgde hij bij Joop van Zon en voor koordirectie had hij o.a. les van specialisten als Paul van Nevel (oude muziek), Jos van Veldhoven (barok) en Huub Kerstens (moderne muziek).

Naast het Voorschotens Kamerkoor dirigeert hij ook het Polluxensemble, het Toonkunstkoor Hilversum en Alegria Amstelveen.

Ook wordt hij regelmatig gevraagd als gastdirigent voor koorreizen. Hij dirigeerde in vele Europese steden zoals Berlijn, Riga en Praag. In 2019 voerde hij *The Armed Man* van Karl Jenkins uit in St. Petersburg.

Voor het Voorschotens Kamerkoor componeerde hij *Song of Solomon* (1999) en -ter gelegenheid van zijn 25-jarig dirigentschap- de *Cantate Faust* van Waardenburg (2015). Daarnaast heeft hij vele koorwerken geschreven in samenwerking met zijn vaste tekstschrijver Gert Jan Slump, waaronder een aantal buurtcantates voor de Staatsliedenbuurt in Amsterdam.

Orgel: Jeroen Koopman

Jeroen Koopman (Amsterdam, 1991) begon op zevenjarige leeftijd met pianoles bij zijn vader, Arthur Koopman. Van hem kreeg hij ook zijn eerste orgellessen.

Jeroen vervolgde zijn lessen bij Jos van der Kooy aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag en daarna bij Pieter van Dijk aan het Conservatorium van Amsterdam, waar hij afstudeerde voor zijn Bachelor- en Master of Music diploma.

Als concertorganist speelde Jeroen op verschillende belangrijke podia, waaronder het Koninklijk Concertgebouw Amsterdam, de St.-Bavokerk te Haarlem en soloconcerten in Duitsland en het Internationaal Orgelfestival van Treviso in Italië .

Sinds zijn veertiende is Jeroen ook actief als kerkorganist en vanaf maart 2020 is hij de hoofdorganist van de Singelkerk in Amsterdam.

Daarnaast is hij betrokken bij concerten als basso continuo speler en is hij de vaste repetitor van verschillende koren. Hij trad op met o.a. The Gents, het Groot Omroepkoor, het Nationaal Jeudgkoor en het Radio Filharmonisch Orkest.

In 2015 heeft Jeroen zijn eerste cd opgenomen, samen met zijn vader Arthur Koopman, op het orgel van de Noorderkerk te Amsterdam. Ook heeft hij een youtube-kanaal waar hij zijn eigen video's publiceert.

Het orgelconcert van Handel wordt vanavond gespeeld door Jeroen Koopman op het barokorgel dat door Jacobus Zeemans in 1720 werd gebouwd en dat deze zomer een grote onderhoudsbeurt heeft ondergaan.

Jacobus Zeemans werd omstreeks 1665 geboren in Breda. Van hem is bekend dat hij eerst zeevaarder was en zich pas later opwerkte tot organist, schoolmeester en orgelbouwer. Hij was van 1693 tot 1744 organist en beiaardier in Breda.

Orgels van Jacobus Zeeman zijn te vinden in de Catharinakerk in Etten (1699), het Trouwkerkje in Leur (1717), in de Dorpskerk van Voorschoten (1720) en in Leerdam.

De begeleiding van het concert wordt verzorgd door het VKK begeleidings-ensemble:

Viool 1

Liet Relou *concertmeester*

Joke Hodes

Esther Papma

Viool 2

Cora Voogt

Deborah de Jong

Julia Bart

Altviool

Jeannette van Dijk

Albert Jan Schouten

Cello

Stans Jeurissen

Anne van den Heuvel

Contrabas

Marten Sijbrandij

Orgel

Jeroen Koopman

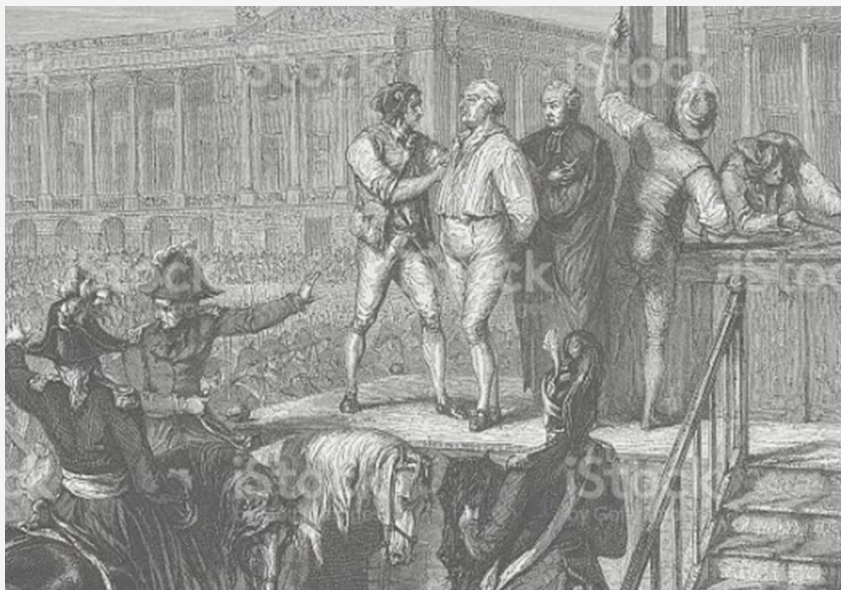
PROGRAMMA

Handel

Orgelconcert in d-mineur

Cherubini

Requiem in c-mineur

Lodewijk XVI van Frankrijk regeerde als koning van Frankrijk en Navarra van 1774 tot 1789 en daarna als koning der Fransen van 1789 tot 1792. Hij was geboren als Louis-Auguste de France en stierf tijdens de Franse Revolutie onder de guillotine als citoyen Louis Capet, na een veroordeling wegens hoogverraad.

REQUIEM

Requiem

Requiem aeternam dona eis,
Domine,
et lux perpetua luceat eis.
Te decet hymnus, Deus, in Sion,
et tibi reddetur votum
in Jerusalem.
Exaudi orationem meam;
ad te omnis caro veniet.

Geef hun eeuwige rust, Heer,
en laat oneindig licht voor hen schijnen.
Voor U dient een lofzang te klinken, God,
in Sion,
en onze gelofte aan U zal ingelost worden
in Jeruzalem.
Hoor mijn gebed;
de gehele mensheid zal naar U komen.

Kyrie

Kyrie eleison.
Christe eleison.
Kyrie eleison.

Heer, wees genadig.
Christus, wees genadig.
Heer, wees genadig.

Graduale

Requiem aeternam dona eis,
Domine,
et lux perpetua luceat eis.
In memoria aeterna erit iustus:
ab auditione mala non timebit.

Geef hun eeuwige rust,
Heer,
en laat oneindig licht voor hen schijnen.
De rechtvaardige zal eeuwig herinnerd worden;
na een bericht over onheil zal hij niet bang zijn.

Dies Irae

Dies irae, dies illa
solvet saeculum in favilla,
teste David cum Sibylla.

De dag van de woede, die dag
zal de wereld oplossen in as,
zoals gezien door David en de Sibille.

Quantus tremor est futurus,
quando iudex est venturus,
cuncta stricte discussurus.

Wat zal er gehuiverd worden
wanneer de rechter zal komen
om alles streng te analyseren.

Tuba mirum spargens sonum,
per sepulchra regionum,
coget omnes ante thronum.

De trompet, een wonderbaarlijk geluid
verspreidend
over de graven van alle streken,
zal iedereen voor de troon bijeenbrengen.

Mors stupebit et natura,
cum resurget creatura,
iudicanti responsura.

Liber scriptus proferetur
in quo totum continetur,
unde mundus iudicetur.

Iudex ergo cum sedebit,
quidquid latet, apparebit;
nil inultum remanebit.

Quid sum miser tunc dicturus?
Quem patronum rogaturus,
cum vix iustus sit securus?

Rex tremendae maiestatis,
qui salvandos salvas gratis,
salva me, fons pietatis.

Recordare, Iesu pie,
quod sum causa tuae viae:
ne me perdas illa die.

Quaerens me, sedisti lassus:
redemisti crucem passus:
tantus labor non sit cassus.

Iuste Iudex ultionis,
donum fac remissionis
ante diem rationis.

Ingemisco tamquam reus:
culpa rubet vultus meus:
supplicanti parce, Deus.

De dood en de natuur zullen verstomd zijn
wanneer de schepping zal herrijzen
om zich voor de rechtspreker te verantwoorden.

Er zal een boek tevoorschijn gehaald worden
waarin alles staat beschreven,
op basis waarvan de wereld beoordeeld zal
worden.

Wanneer de rechter eenmaal zit,
zal alles wat verborgen is verschijnen;
niets zal ongewroken achterblijven.

Wat moet ik, arme ik, op dat moment zeggen,
welke advocaat moet ik vragen,
als een rechtvaardige al nauwelijks veilig is?

Koning van huiveringwekkende verhevenheid,
die genadig redt wie gered moet worden,
red mij, bron van goedheid!

Herinner U, goede Jezus,
dat ik de reden voor Uw weg ben;
laat mij die dag niet ten onder gaan!

Zoekend naar mij bent U vermoeid gaan zitten:
U heeft mij vrijgekocht door de kruisiging te
ondergaan,
laat al dat leed niet voor niets zijn!

Rechtvaardige wraakrechter,
geef het geschenk van vergeving
nog vóór de dag van de afrekening.

Ik zucht als een aangeklaagde;
mijn gezicht is rood van de schuld;
spaar de smekeling, God.

Qui Mariam absolvisti,
et latronem exaudisti,
mihi quoque spem dedisti.

Preces meae non sunt dignae:
sed tu bonus fac benigne,
ne perenni cremer igne.

Inter oves locum praesta,
et ab haedis me sequestra,
statuens in parte dextra.

Confutatis maledictis,
flammis acribus addictis:
voca me cum benedictis.

Oro supplex et acclinis
cor contritum quasi cinis,
gere curam mei finis.

Lacrimosa dies illa
qua resurget ex favilla
iudicandus homo reus.
Huic ergo parce, Deus:
Pie Iesu Domine,
dona eis requiem. Amen.

Offertorium

Domine Iesu Christe, Rex gloriae,
libera animas omnium fidelium
defunctorum
de poenis inferni,
et de profundo lacu.

U die Maria vergeven heeft,
en een dief verhoord heeft,
heeft ook mij hoop gegeven.

Mijn gebeden zijn niet waardig;
maar U, goed als U bent, wees mild en maak
dat ik niet in onophoudelijk vuur hoef te
branden.

Schenk me een plaats tussen de schapen,
en zonder me af van de bokken,
door me aan Uw rechterkant te plaatsen.

Wanneer de vervloekten verslagen zijn,
en aan de bijtende vlammen toegewezen,
roep mij dan bij de gezegenden.

Ik bid, smekend en gebogen,
het hart verkruid als as:
draag zorg voor mijn einde.

Vol tranen is die dag
waarop de mens uit de as zal herrijzen
om als aangeklaagde berecht te worden.
Spaar toch deze persoon, God.
Goede Here Jezus,
geef hun rust. Amen.

Here Jezus Christus, roemrijke Koning,
bevrijd de zielen van alle gelovige
gestorvenen
van de straffen van de hel,
en van het diepe meer.

Libera eas de ore leonis,
ne absorbeat eas tartarus,
ne cadant in obscurum.

Sed signifer sanctus Michaël
representet eas in lucem sanctam,
quam olim Abrahae promisisti
et semini eius.

Hostias et preces tibi,
Domine, laudis offerimus.
Tu suscipe pro animabus illis
quarum hodie memoriam facimus.

Fac eas, Domine,
de morte transire ad vitam,
quam olim Abrahae promisisti
et semini eius.

Sanctus

Sanctus Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt coeli et terra gloria tua.
Osanna in excelsis.

Benedictus

Benedictus qui venit
in nomine Domini.
Osanna in excelsis.

Pie Jesu

Pie Jesu Domine
Dona eis requiem sempiternam.

Bevrijd hen uit de bek van de leeuw,
zodat de onderwereld hen niet opslokt,
en ze niet in het duister vallen,

maar laat de heilige Michaël, de
vaandeldrager,
hen brengen naar het heilige licht
dat U ooit aan Abraham beloofd heeft
en aan zijn nageslacht.

Offers en gebeden van lof,
Heer, brengen wij U.
Neemt U ze aan voor die zielen
die wij vandaag gedenken.

Maak, Heer, dat zij
van de dood overgaan naar het leven
dat U ooit aan Abraham beloofd heeft
en aan zijn nageslacht.

Heilig is de Here God, Heer der
legerscharen.
Hemel en aarde zijn vol van Uw roem.
Hosanna in den hoge.

Gezegend wie komt
in de naam van de Heer.
Hosanna in den hoge.

Goede Here Jezus
Geef hun eeuwigdurende rust.

Agnus Dei

Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi,
dona eis requiem.
dona eis requiem sempiternam.

Lam van God,
U die de zonden van de wereld wegneemt,
geef hun rust.
geef hun eeuwigdurende rust.

Lux Aeterna

Lux aeterna luceat eis, Domine,
cum sanctis tuis in aeternum,
quia pius es.

Laat eeuwig licht voor hen schijnen, Heer,
voor eeuwig bij Uw heiligen,
omdat U goed bent.

Requiem aeternam dona eis,
Domine,
et lux perpetua luceat eis.

Geef hun eeuwige rust,
Heer,
en laat oneindig licht voor hen schijnen.

Voorschotens Kamerkoor

Het Voorschotens Kamerkoor is een gezellig koor waar al sinds 1974 met veel plezier gezongen wordt. Dit doen wij sinds 1990 onder de bevoegen leiding van Nico Philipp Hovius. Ons repertoire is zeer gevarieerd. We zingen kamerkoormuziek vanaf de Renaissance tot de moderne tijd. Zo voeren we ook regelmatig stukken uit die Nico zelf heeft gecomponeerd. Het koor telt ruim dertig leden en repeteert wekelijks op woensdagavond van 20:00 tot 22:00 in het Praethuys.

Contact: secretaris@voorschotenskamerkoor.nl

KOORSAMENSTELLING

Sopranen

Jacqueline Bos
Caro Brumsen
Margriet van der Geest
Margriet Hinloopen
Gerry Hinloopen
Marjan van Leeuwen
Els Koek
Deborah Moy
Harriet Putter
Lineke Stoop

Alten

Karin van Ee
Els Hoogendoorn
Willy Huijding
Marrie Kardol
Anja van der Krogt
Hanny van Leeuwen
Tineke van Oosten
Corine Stolk
Jitske Visser
Mary de Vries

Tenoren

Ralph Dykstra
Anton Ehren
Matthijs Frankena
Rolf Harkes
Andre Meijer
Annemiek Waterborg

Bassen

Richard Heij
Jaap Hinloopen
Erik Jansen
Paul Koole
Stefan Norbruis
Dirk Stolk
Jan Stolk

OPTICIENS

**DUTCH FOUNDERS
FUND**